

Opetus- ja kulttuuriministeriö
PL 23
00023 Valtioneuvosto

Lausuntopyyntö 8.8.2022

LAUSUNTO EHDOTUKSESTA VALTIONEUVOSTON ASETUKSEKSI KORKEAKOULUOPISKELIJOIDEN RUOKAILUN TUKEMISEN PERUSTEISTA ANNETUN VALTIONEUVOSTON ASETUKSEN 4 §:N MUUTTAMISESTA

Yleistä

SAMOK pitää asetusluonnosta pääasiallisesti hyvänä ja tehtyjä muutoksia perusteltuina. SAMOK ei kuitenkaan näe hyvänä luonnoksessa esitettyä opiskelijalounaan opiskelijoilta perittävän enimmäishinnan korotusta esitettyssä muodossa. Opiskelija-aterian enimmäishinnan nostaminen ilman ateriatuen nostoa samaan aikaan on opiskelijoiden kannalta kestämaton toimenpide. SAMOK haluaa muistuttaa, että ateriatuki kohdentuu nimenomaan päätoimisesti opiskeleville. SAMOK haluaakin kiinnittää ministeriön huomion opiskelija-aterian enimmäishinnan ja ateriatuen määrän välisen epäsuhdan ratkaisemiseksi pysyvästi. Edullinen ja terveellinen opiskelijaruokailu on tärkeä osa opiskelijan hyvinvointia ja korkeakouluyhteisöön kiinnittymistä ja sen takia on tärkeää että opiskelijaruokailujärjestelmästä pidetään huolta.

4 § Avustukseen oikeuttavat ateriat ja niiden enimmäishinnat

Opiskelija-aterian enimmäishinnan nostaminen on sinänsä perusteltu toimenpide vallitsevassa tilanteessa. Toimenpiteellä pystytään turvaamaan laadukas opiskelija-ateria ja riittävät palvelut sen tarjoamisen yhteydessä. Sen sijaan SAMOK vaatii ehdottomasti, että ateriatuen osuutta on nostettava riittävällä summalla samassa yhteydessä kuin enimmäishintaa nostetaan. Julkisuudessa olleissa keskusteluissa on esitetty 0,25 euron korotusta ateriatukeen 1.1.2023 alkaen. Tämä korotuksen taso ei ole riittävä

25.8.2022

VN/21812/2022

VN/21812/2022-OKM-1

opiskelijoiden taloudelliseen asemaan nähden ja voimaantumisen ajankohta on liian myöhäinen. Ateriatuen korotuksen tulisi kattaa enimmäishinnan korotus kokonaisuudessaan. Mahdollisesti tulevia aterian enimmäishinnan korotuksia on ennakoitava ateriatuen budjetoinnissa jo nyt.

Muistiossa opiskelijoiden maksuosuuden korotusta perustellaan opiskelijoiden maksukyvyllä. Opiskelijoiden maksukyky on tosiasiaa heikentynyt ja heikkenee edelleen nopeasti korkean inflaation myötä. Vaikka opintorahaan tehtiin pieni ylimääräinen indeksitarkastus, opintotuki koostuu enimmäkseen opintolainasta. Korkeakouluopiskelijoiden opintorahaa leikattiin rajusti 2017, jonka johdosta tutkimusten mukaan (Eurostudent) korkeakouluopiskelijoiden käytettävissä olevat tulot ovat huvenneet noin 200 euroa kuukaudessa. On siis täysin perusteltua pyrkiä säilyttämään korkeakouluopiskelijoiden suhteellinen tuen taso edes lähellä nykyistä.

Muuta

Ateriatuesta ja opiskelija-aterian enimmäishinnasta tulisi päättää samalla kertaa ja tuen ja enimmäishinnan tulisi kehittyä samassa suhteessa. Tämä tarkoittaa, että ateriatuen ja enimmäishinnan korotusten tulisi nyt ja jatkossa olla samanaikaiset ja euromääräisesti samansuuruiset tai perustua opintotuen kokonaismäärän korotuksiin siten, että opiskelijoiden kokonaismenojen kasvu huomioitaisiin. Tällöin ruuan kustannustason nousu jakautuisi kohtuullisesti valtion, opiskelijaruokaa tarjoavien ravintoloiden ja opiskelijoiden kesken. Tämä uudistettu päätöksenteko turvaisi opiskelijaruokailujärjestelmän Suomessa.

Muilta osin Suomen opiskelijakuntien liitto – SAMOK ry:llä ei ole ehdotukseen huomautettavaa.

SUOMEN OPISKELIJAKUNTIEN LIITTO – SAMOK RY

Emmi Lainpelto
puheenjohtaja

Vellu Taskila
toiminnanjohtaja

Lisätietoja

asiantuntija Antti Hallia, 050 389 1011, antti.hallia@samok.fi

